

УДК 004.056

О. Кареліна

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ВИКЛИКИ І ЗАГРОЗИ КІБЕРБЕЗПЕЦИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

В Україні та світі все більше інформації доступно у базах даних: особиста інформація, лікарські документи, дипломи, реєстри документів тощо. Онлайн можна замовити квитки, забронювати готель, здійснити покупку, дистанційно вчитись та працювати. Тому кіберзагрози сьогодні становлять небезпеку практично для усіх сфер суспільного та особистого життя.

Із 2014 р. радіолокаційна розвідка терористів, які воюють на Донбасі, зламуючи бази даних про місцезнаходження телефонів і мереж Wi-Fi, отримувала дані про позиції українських Збройних сил.

2015 р. за допомогою троянської програми BlackEnergy3, було відключено близько 30 підстанцій Прикарпаттяобленерго, 200 тис. жителів Івано-Франківської області залишалися без електроенергії на термін до п'яти годин. Тоді ж відбулися атаки на Київобленерго і Чернівціобленерго.

У 2016 р. відбулася хакерська атака на внутрішні телекомунікаційні мережі Мінфіну, Держказначейства, Пенсійного фонду, яка знищила бази даних, що призвело до затримки бюджетних виплат на сотні мільйонів гривень. Здійснена DDOS-атака на сайт Укрзалізниці, внаслідок чого протягом дня була повністю заблокована його робота.

У 2017 р. дві тисячі українських компаній постраждали від програми для стирання даних Nyetya (NotPetya). Nyetya було розгорнуто через систему оновлення податкового програмного забезпечення, яким користуються 80% українських підприємств та яке встановлено більш як на 1 млн. комп'ютерів. Вплив WannaCry і Nyetya міг би бути значно меншим, якби компанії не нехтували вимогами щодо безпеки інформаційних систем.

Дослідження CISCO у 2018 р. [1] засвідчують нестачу кваліфікованих фахівців з кібербезпеки.

Для захисту інформаційного простору у 2016 р. Указом Президента введена в дію Стратегія кібербезпеки України. У 2017 р. набув чинності Закон «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». Будується державна система кібербезпеки України, діяльність якої координує Національний координаційний центр кібербезпеки Ради національної безпеки і оборони України. Суб'єктами, що залучаються до забезпечення кібербезпеки, є також наукові установи, навчальні заклади. Розуміючи виняткову важливість підготовки фахівців з кібербезпеки, науковці та фахівці-практики із Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя забезпечують формування високого рівня професійної компетентності студентів спеціальності 125 «Кібербезпека» і таким чином протидіють викликам інформаційній безпеці в Україні та світі.

Література

1. Звіт Cisco із кібербезпеки за 2018 рік. URL: https://www.cisco.com/c/uk_ua/products/security/security-reports.html (дата звернення: 09.12.2018).